

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Metropolitul nostru atacat.

Șovinismul unguresc începe a-și serba orgiile sale în formă de cele mai mărsave atacuri asupra capului bisericei noastre. Ansă a dat cerculariul Escelenței Sale metropolitului nostru care a pus în mâna șovinismului magiar arma calumniei celei mai vehemente.

Identificându-se pe sine cu statul și cu coróna, șovinismul magiar declară în gura mare de înaltă trădare cerculariul Escelenței Sale, trădare de patrie, trădare de țară și mai pre sus de toate află în el tradarea coróniei. De aceea chiamă atențiunea procurorului, ca acesta se facă metropolitului nostru proces de înaltă tradare, și pe guvern, ca el se ia frânele bisericei din mâinile acestui prelat fanatic, care a cutezat să strice armonia sârbătorilor millenare.

E grav cuvântul tradare de patrie, trădare de tron și corónă. Da, e grav, și e grav el când vine accentuat în organele guvernului.

La sârbătorile millenare a domnit cea mai perfectă armonie.

Guvernul, autoritățile publice, bisericile din patrie, toate au lucrat în mod armonios ca sârbările millenare să aibă un curs neted, și în mijlocul imnelor armonice, în mijlocul laudelor din timpine și hore, din strune și organe nu era ertat să fie nici o notă discordantă.

Și metropolitul Românilor greco-orientali a fost acel trădătoriu, care tocmai în ajunul sârbărilor millenare a lăsat să sune cea córdă discordantă.

Cea mai mare bestie e omul în mânia și în nebulia sa. Nu e deci mirare, că cu nebulia bestiilor au tăbărit organele guvernamentale asupra Escelenței Sale metropolitul Românilor greco-orientali din statul nostru.

Și în ce consistă tradarea?

Metropolitul Românilor gr.-or. din statul nostru a avut cutezanța să susțină, că sârbările au caracterul de a preamări rassa magiară, care ași se identifică cu statul chiar; metropolitul Miron Romanul a cutezat să afirme, că naționalitățile din statul nostru nu

voiesc să se contopescă în rassa magiară, ci fie-care ține la individualitatea sa, și prin acesta a pus națiunea politică în fața rasei magiare, și a atacat idea de stat magiar, care este exprimată în legea de naționalități; metropolitul Românilor greco-orientali face distincțiunea fină și susține, că poporul român nu doarece să fie contopit nici în noțiunea politice naționale unitare, și prin acesta răstornă toate legile aduse dela 1868 încôce, căci toate țintesc la amalgamisarea popórelor în rassa magiară, la unificarea statului prin limbă, prin datine și prin obiceiuri.

Metropolitul românilor greco-orientali a avut cutezanța să reflecteze la curentul, care domnește în classa inteligentă a românilor greco-orientali cari nu pot serba iubileul cu căldura inimii, căci ved multe neajunsuri, cu cari luptăm în biserică, în scóla, și în viața socială.

Metropolitul Românilor greco-orientali în ajunul milleniului reflectează la multele neajunsuri din viața publică, și aceste nu pot încălzi inimile pentru a cânta imnuri de laudă și de preamărire pentru rassa magiară.

Toate aceste ar trece cum ar trece, dar adevărata trădare se manifestă în cerculariul metropolitului, unde el predică valahilor, ca în marile sârbători ale magiarilor, celelalte naționalități se reflecteze în modul cel mai serios asupra sôrtei sale.

Așa dară popórele nemagiare se recugete asupra trecutului și se-și facă prospecte pentru viitoriu. În această dispozițiune sufletescă se se adune românii greco-orientali în biserică, și în rëndul tipicului se se róge, după cum se obinuesce a se ruga la toate oficiile dumnezeesci.

Liturgia acesta e *liturghie revoluționară, și e revoluționariu prelatul*, care astfel dispune de a se ruga în bisericile greco-orientale românesci.

În acest șir de idei serie diariul cel mai cu trecere al guvernului „Pesti Napló” în un articol prim în numărul de Mercuria trecută.

Asemenea furibunde și celalalt diariu guvernamental „Nemzet”,

care bate pe córdă celor dela Arad, din cari reproducem ași unele speci-mene și ca stil, și ca planuri politice.

Dela noi deocamdată nu facem nici un comentariu.

Clerul și poporul credincios va afla el modalitatea, de a se manifesta pentru arhierul său, și noi insistăm la vederile noastre exprimate în numărul de Marți; se mergem deocamdată demonstrativ la liturgia noastră millenară de Dumineca viitoare.

Revista politică.

Mai toate foile din streinătate au luat notiță despre milleniul unguresc. Se înțelege de sine, că foarte multe n'au trecut cu vederea grozava nemulțumire a naționalităților nemagiare din statul nostru. Etă ce dăce între altele „Münchener Allgemeine Zeitung”:

„Ar fi de dorit, ca să se țină în Ungaria mai mult cont de legătură în monarhia habsburgică și de influința culturai germane, cari au contribuit foarte tare la dezvoltarea de astăzi a Ungariei. Naționalitățile nemagiare: Români, Sârbii și Slovacii, cari din cauza magiarișării de astăzi și-au pierdut egala îndreptățire, care au avut-o mai înainte, au luat o poziție contrară sârbătorilor millenare.”

Foile oficiose din Viena exprimă, că viitorul Ungariei va atârna într'un grad mare dela realizarea speranței, care a spus-o Moritz Jokai într'un articol din „Neue Freie Presse”, adecă: „Că puterea de stat și libertatea constituțională se va uni în faptă cu egala îndreptățire espres și pentru credința și limba, scóla și cultura cetățenilor nemagiari.” — Și noi suntem de părerea foilor din Viena, ba susținem chiar, că statul nostru numai și numai sub această condiție adecă dând în faptă egala îndreptățire și în ce privește credința și limba, și în ce privește cultura și scóla, se va pute susține în viitor la înălțimea lui!

* * *

În penultimul nostru număr am accentuat tot la acest loc, că poziția cabinetului Baden din Viena a devenit foarte grea și că e probabil, că în scurt timp se se retragă,

În ședința de Miercuri a camerei ausriace a și primit amintitul guvern o strașnică lovitură. Cu ocazia desbaterei asupra §. 41 din reforma electorală, care normeză modul de votare, proiectul guvernului a cerut votare nominală, iar deputatul Barenther a propus votare sceretă în scris. Punându-se cestiunea la vot în cameră, proiectul guvernului a cădut, și s'a primit propunerea deputatului Barenther. Publicarea rezultatului a fost primită cu aplause frenetice și a făcut asupra băncii ministeriale o impresie adencă. Se dăce, ca contele Baden a fost sigur, că votarea orală și publică va trece cu majoritate în cameră. Din această cauză n'a făcut deosebite pregătiri, ca să se asigure majoritatea, pentru că a așteptat, ca membrii clubului polon să se presinte cu toții. Au lipsit jumătate dintre ei. Resultatul a fost pentru guvern cât se poate de nefavorabil. Se dăce, că contele Baden și-a declarat, că el nu va su-pune sancțiunei reforma electorală cu modificarea acesta făcută de cameră. — Semne rele pentru dușmanul ne-împecat al eroului Dr. Lueger!

* * *

Clubul antisemiților din Viena au ținut Marți o ședință în cauza cunoscutei cestiuni a primăriei. Înainte de toate ei au ales din sinul lor un birou de presă, care singur are să comunice presei aceea ce îi convine, ca să se publice. În birou sunt: Dr. Lueger, Dr. Gessman și Dr. Wöhner. Biroul a trimis presei din Viena spre publicare următorul comunicat: Dl Iosif Strobach, candidatul pentru postul de primar a dat următoarea declarație: „În momentul, când îl va revoca clubul, el va renunța la moment dela funcțiunea de primar”. După această declarație clubul a hotărît cu unanimitate, să alégă în acest cas pe dl Strobach primar; apoi tot unanim

FOIȚA.

Asigurările de grindină și de incendiu la țărani.

(Înceiere.)

Țeranului (agricultorului) îi lipsesc adese-ori cunoscințele necesare pentru viața practică. El nu șocotesce și nu se gândesce, că dacă are de a primi trebuie să și dea ceva. El totdeauna crede, că paralele date pentru asigurare, ar fi parale asvêrlite pe gârlă. Pe lângă acestea el este bănuitor pentru tot ce e nou și străin. El privește primele de asigurare ca o nouă contribuțiune și plătierea acestor prime se face fără voie din partea agricultorului; nu arare-ori audei dela cei ce adună milă pentru îngrindinați, că contribuitorii le pun numele de colectori de dare pentru grindină.

Agricultorul (țeran) se lasă prea bucuros în grija altora. La un cas de incendiu sau grindină el merge din casă în casă tânguindu-se și cerând milă. Este, numai ce e drept, un trumos obicei de a ajuta pe ome-nii cari au îndurat pagube de incendiu sau de grindină; dar acest ajutor se nu fie laudă

pentru nepăsare și mai puțin o îndemnare. Colectele pentru incendiați și grindinați ar fi bine pe de o parte să fie oprite, (Cu această, din punct de vedere creștinesc, nu consimțim. Redacțiunea.) pe de altă parte adausul de dare, ce se percepe pentru casuri de felul acesta să porțe acest titlu. Dacă scie fie-care că la casuri de incendiu sau grindină, contra cărora s'ar putea asigura, cum am dîs, dacă scie fie-care că nu se mai pôte basa pe mila publică, atunci a bună sémă va căuta fie-care mijlocele posibile de a plăti și neînsemnata sumă, ce se cuvine pentru primele de asigurare.

Asigurarea este privită din partea multor agricultori ca o adevărată loterie. Ca unul care dă pe fie-care an o sumă ore-care de bani pentru loterie, și care devine în urmă mănios, vèdend că nu câștigă, așa cred și mulți asigurați, dacă plătesc mai mulți ani primele de asigurare, fără de a primi barem odată o despăgubire. După părerea mea în cele mai multe casuri nu rēutatea este cauza neasigurării, ci numai singură nepriceperea.

Nu mai foarte puțini înțeleg, că este o mare deosebire, când dai în fie-care an o mică sumă, pe care nici nu o simțesci, cunos-cend, că prin așa ceva ai scăpat și pe al-

ții de nefericire, decât când în un singur an îți vești de-odată recolta nimicită, cea recoltă, în care ai pus cea mai mare speranță, și din venitul căreia ți-ai fi putut plăti darea și alte cheltuieli, ai fi putut trăi un an de zile cu întreaga familie, avend la urmă și ce sémăna în primăvara viitoare.

Nu este rău, dacă omul cruță unde trebuie, nu cum dăce proverbul: „a cruța la tărîțe și a nu te uita la fâină”; și pe dreptul nici o contribuțiune benevolă nu e mai nimerit aplicată, decât micul sacrificiu pentru o asigurare de incendiu sau grindină, prin care ți-se garantéză linisea, că nici când nu ai să fi despoiat de bunul tēu.

Profit nu aduce nici o asigurare; pentru așa ceva nici nu sunt create. Ele sunt create pentru a vindeca repede și sigur ranele cari pot ruina pe agricultor cu desvêșire. (Dar acesta nu e profit pentru cei nenorociți? Red.) Agricultorul încă se nu se asigure la societăți amăgitoare și înșelătoare, ci la societăți solide, cunoscute ba chiar recomandate de stat.

O pedecă nu tocmai neînsemnată pentru asigurarea contra grindinei la timp mai este și aceea, că pe timpul acestui anotimp agricultorului îi lipsesc paralele.

Unele comune, în cari se află bănci de împrumut, au facut asigurări preste tot, cu bune rezultate, căci banca avanséză sumele de prime necesare pentru membrii ei, și le încaséză numai tómnă dela membrii. Ba și din alte puncte de vedere se recomandă asigurarea în comun.

Asigurarea agricultorilor contra grindinei se îngreunéză mult și prin aceea, că împreriurile și cheltuielile laterale împrunute cu încheerea asigurării desgustă pe agricultor, pe de altă parte nici agentul nu-și dă destulă ostenelă, sciind că procentul ce i se cuvine, după prima ce are de a plăti asiguratul, are să fie neînsemnată, căci țărani nu dispun de averi mari, și prin urmare nici asigurările lor nu pot fi mari. Acestei pedeci însă ușor i se pôte pune capet, căci la țără, primarii pot aduna ofertele de asigurare din comunele lor și le pot înainta de-adreptul direcțiunei societății de asigurare.

Pentru cercurile agricole, societăți de consum și ajutor reciproc, este consult a se face o asigurare comună pentru toți membrii ei. Prin așa ceva fie-care este asigurat la timp, casa cercului agricol sau ai altei reuniuni pôte avansa suma necesară pentru primele de asigurare, remânend a și o încasa

a hotărît, să alégă pe Dr. Lueger de v.-primar I și pe Dr. Neumayer de vice-primar II.

Stânga unită germană puternicul partid din camera austriacă, din incidentul publicării nunțiilor în cauza pactului austro-ungar, a exprimat cu unanimitate mulțămirea ei față cu autorul nunțiilor austriac, Dr. Beer recercându-l, să pășescă și pe viitor cu aceeași energie pentru interesele Austriei! Încă un bobârnac pentru îngâmfații Ovreo-magiari. Cu un cuvânt și la primărie, și în cameră, în Austria au început să mîrgă lucrurile bine; tot semne bune pentru mult asupritele naționalități nemagiare! Înainte!

* * *

În Franția s'a făcut în Lunia trecută (4 Maiu) alegerile comunale. În Paris s'au ales 19 socialisti, 12 radicali, 10 republicani și 12 conservatori; sunt 27 de balotagii, dintre cari 15 sunt sigure ale socialistilor; prin urmare se poate ști cu siguranță că majoritatea în consiliul, comunal o vor avea socialistii împreună cu radicalii. Cam tot așa stau lucrurile în totă țera. Se vede deci, că socialismul în Franția e în florie, de vreme ce el iese învingător la alegerile comunale. — Acesta încă e un semn al timpului de ađi, care ne poate servi ca busolă pentru viitor, ca să șcim, cam ce curent va predomină în scurt timp societatea omenescă! Nu e tocmai îmbucurător!

* * *

Rusia se simte ofensată din partea Italiei. Opinia publică din Rusia este bine caracterizată prin următoarele rânduri din „*Nowoje Wremja*”: „Italia a dovedit gradul civilizației sale spirituală prin aceea, că a interzis trupei noastre sanitare să se ducă prin Masanach în tabăra lui Menelik, lucru, care astăzi se știe în societatea crucei roșii. Refuzul său și-l motivează guvernul italian cu „amărăciunea opiniei publice italiene” contra trupeii sanitare rusești. Contra ajutorului care se dă celor răniți, poate fi în Italia totuși numai partea cea mai neînsemnată, cea mai necultivată a societății, și acesta se impună guvernului voiața sa? Unde rămâne părerea proprie, părerea proprie a guvernului? Dacă Italianii puși pe fugă de pe câmpul de război au putut inventa tot felul de incidente elementare, ca să lămurească catastrofa lor, totuși nu există pentru purtarea lor prezentă nici un fel de refugiu, ca să-și ascundă lipsa de curaj, care acopere cu deșonore pe Italia înaintea uneia din cele mai mari revelațiuni ale civilizației din secolul al 19-lea, înaintea convenției din Geneva. Italianii au putut deschide în Rusia o colcă în favorul răniților, însă față de

dela membrii ei după secere. Societățile de asigurare încă acórdă ore-și cari favoruri. Ele restring în mod însemnat tacele pentru despăgubiri de daune, cari la singuraticile societăți se urcă până la 12% din suma de despăgubit. Societățile de asigurare permit, în cazul acesta, asiguratului de a-și alege însuși un reprezentant în comisiunea de liquidare, și primele de asigurare, în cas că nu le avansază casa reuniunii, se pot plăti tómnă pe lângă o dobândă neînsemnată.

Mai mult îmbrățișează țeranii asigurările de incendiu, decât cele de grindină; și la incendiu este de recomandat asigurarea comună, căci societățile de asigurare acórdă aceleași favoruri asiguraților ca și la grindină.

Din cele espuse până aci poți vedea iubite cetitor, că asigurările sunt bune, și este numai o absurditate, când cine-va și lasă averea lui la voia întâmplării; deci fă tot posibilul și ți asigură bunul tău, dacă vrei să duci o viață liniscită, și dacă vrei să nu te trezesci din om cu stare dintr'odată ruinat.

București, 30 Aprilie st. n. 1896.

I. Cândea.

societatea rusescă, pe care n'au disprețuit o când a fost vorba de contribuțiuni, n'au putut să se porțe nici cât de puțin cuviincios, cu atât mai rău pentru ei.”

Italia a comis în tot cazul o greșală politică. Opinia contra Italiei s'a întăritat acuma și mai tare și sub acest curent general nu e exclus, ca diplomația rusescă să lucre cu zel deosebit într'acolo, ca să-și plătescă Italiei ofensa, ce i-a făcut-o. Rusia are să încurageze pe Menelik, să continue războiul contra Italiei.

Echiparea trupelor sanitare destinate pentru Africa a costat pe „Crucea roșie” aproape 130,000 de ruble. Îndată-ce va debarca trupa rusescă în Alecsandria, personalul femeiesc va fi fără amânare trimis înapoi în Rusia; cealaltă parte a coloniei va merge pe Marea roșie până la Dșibuti cel franțuzesc și de aici va încerca să ajungă prin pustii și munți în Abissinia.

* * *

„Berliner Tageblatt” scrie, că ministrul-president bulgar Stoiloff, a dat în Berlin declarații liniștitoare în ce privește politica bulgărescă. Aceasta se va mișca numai în acele căi, cari îi pot asigura Bulgariei bunăvoința Germaniei. Stoiloff a șis, că nici guvernul, nici principele bulgar nu intenționează o dependență completă de Rusia. Reîntorcerea unei ere Kaulbars e exclusă. — Un punct întunecat constituie totuși în tot cazul ocolirea Vienei din partea principelui. Se pare, că în Viena domnesce o indispoziție față de Ferdinand. Acesta așteptă un timp potrivit, ca să se prezente împăratului-rege Francisc Iosif, ca principe recunoscut!

Cerculariul metropolitului nostru și presa.

Cu mult mai rabiât scriu țăiarele din provincie. La locul prim stau cele din Arad, cari în mânia lor răbiată atacă pe Escelenția Sa în modul cel mai insolent.

Trecem preste invecțiile personale la adresa Escelenției Sale și reproducem din ele lucrurile cele mai esențiale.

Diarul „*Arad és Vidéke*” în numărul 103 din Dumineca trecută face paralelă între cerculariul Preasânției Sale Părintelui episcop dela Arad și între al Escelenției Sale metropolitului nostru. Despre al Escelenției Sale scrie următoarele:

„La cerculariul metropolitului Miron Romanul din Sibiu, cerculariu care cuprinde atacuri asupra națiunii și asupra Majestății Sale (laesa maiestate), avem puține de șis. El șermanul nu e devină, că l'au pus să subscrie asemenea nebunii (örjögés). Metropolitul de mult suferă de paraliză, și numai e în stare de a judeca.

A fost o greșală ba chiar mare păcat din partea guvernului unguresc, că a lăsat pe acest om așa de lung timp între actualele referințe naționale în pozițiunea lui de ađi de așa estraordinară importanță, ceea ce nu numai din punct de vedere al politice de stat, ci chiar și din considerațiuni la interesele materiale, politice, și bisericesci spirituale ale bisericii gr.-or. române a fost cu scădere; însă acuma în cele din urmă se vor delătura și aceste stări anormale.

Căci șcim din isvor destul de demn, că pe Escelenția metropolitul Miron Romanul, care suferă în mare grad de paraliză, cât mai curând l' va trimite guvernul în pensiune, și în locul lui se va propune Majestății Sale spre denumire domnul episcop gr.-or. din Arad, Ioan Mețian. În locul acestuia din urmă o tras în combinațiune vicariul actual dela Oradea-mare domnul Ioan Goldiș.

Este însă un neajuns: domnul episcop Mețian nu voesc să primescă postul de metropolit, care e împreună cu mare responsabilitate și cu multe griji. Când adevă cu câteva luni mai nainte din anumit loc s'a adus acesta în discuțiune, Preasânția Sa cu provocare la etatea înaintată și la sdrunci-

narea sa, de altă parte disgustat de continuelle neplăceri și atacuri, cari trebuie să le suferă din partea elementelor ultraiste, neîmpăcate valache, și din partea presei române în mod necreșut de sălbătice, un prelat român chemat să modereze pasiunile și să niveleze ascuțitele antiteze politice, a declarat de tot hotărît, că nu e aplicat să primescă acest post.

Credem însă, că în interesul poporului său și al bisericii sale, precum și în interesul patriei i va succede să-și supună indispozițiunea și desolarea, și dacă încrederea cea mai înaltă va cere dela această jertfă, domnul episcop se va supune cu loialitate.

În asemenea mod atacă pe Escelenția Sa și al doilea țăiaru din Arad „*Aradi Közlöny*”, care și el face comparaire între cerculariul Escelenției Sale și cel al Preasânției Sale domnului episcop al Aradului.

Din parlamentul magiar.

Ședința dela 1 Maiu 1896. n.

După verificarea protocolului din ședința trecută și după prezentarea unor cereri, cari se predau comisiunei petiționare spre studiere și raportare, se trece la ordinea țăilei.

Referentul *Belitska Béni* recomandă spre primire raportul comisiunei administrative, în cauza fusiunei comunei Ujszőny cu orașul Komárom.

Polonyi-Géza înaintând un proiect de rezoluțiune în cauza acesta, cere ca propunerea comisiunei să nu se primescă, de-orece prin fusiunea acesta nu se intenționează altceva, decât ca comuna numită să fie trasă în cercul de dare a orașului respectiv în contra intereselor ei materiale în favorul aceluia.

Tot acesta o accentuează și deputatul *Holló Lajos*.

Ministrul *Perczel Dezső* apără propunerea comisiunei, țăicând, că majoritatea reprezentanților numitelor comunități cer fuzionarea, și minoritatea dispărentă nici protest n'a înaintat în contra fuzionării intenționate.

Maioritatea primesce proiectul comisiunei cu delăturarea proiectului de rezoluțiune înaintat de *Polonyi Géza*.

Referentul *Pulszky Agost* recomandă apoi spre primire proiectul de lege referitoriu la judicatura administrativă.

Mai mulți deputați însă aflând în el dispozițiuni necorespunșătoare și dând unele indigități pentru delăturarea lor, se remite comisiunei cu îndrumarea, ca luând în considerare indigitățile date, să-l studieze din nou în părțile dificultate și să-l prezente încă în sesiunea actuală, ca astfel în cea viitoare să se pótă lua la desbatere.

Ședința dela 6 l. c. st. n.

După începutul serbărilor millenare, astăzi s'a ținut prima ședință în parlamentul nostru.

Se putea prevedé, că nu va decurge în mod de tot liniscit, și acesta din cauza arderii stégului magiar în capitala Sêrbiei, în Belgrad.

E șciut, că în programul serbărilor millenare dela 8 Iunie, este un punct, în care se țăice, că la conductul festiv, ce se va aranja, se vor purta tóte insigniile acelor țeri, cari ore-când au fost în relațiuni de dependență față de Ungaria, și între insigniile acelea se află și insigniile Sêrbiei, ale Cumaniei (România de ađi) și ale altor țeri.

Acosta a indignat adânc pe Sêrbi, și în țăilele trecute drept resbunare anticipată au ars stégul magiar.

Înainte de a se trece la ordinea țăilei, presidentul casei prezintă credenționalul unui deputat nou ales, ăr ministrul de onoare *br. Fejérváry* un proiect de lege novelară privitoare la provisiunea indivilor militari.

Mandatul se ia la cunoscință cu reșeva de 30 de țăile, ăr proiectul de lege, după unele observări de incompetență din partea lui *Ugron* și *Madarász*, privitoare la cari comisiune se se predea, la propunerea ministrului respectiv se preda comisiunei financiare.

A urmat apoi insinuarea interpelațiuni lor din partea deputaților *Ugron* și *Kossuth*, în cauza arderii stégului magiar la Belgrad.

Cu acestea s'a trecut la ordinea țăilei. La referada deputatului *Kabos Ferencz*, s'a luat la cunoscință raportul comisiunei cen-

surătoare referitoriu la închierarea socotelilor pro 1894 și la spesele efectuate în același an privitoare la regularea Dunării la Porțile de fer.

Fiind cu acestea eshauriată ordinea de țăi, au urmat discuțiunile asupra interpelațiuniilor.

Primul vorbitoriu *Kossuth Ferencz*, țăice cam următoarele:

În Belgrad tocmai în țăia, când aici în Budapesta ne-am început serbările pentru existența noastră de o mie de ani ca stat, stégul magiar a fost insultat în piața principală a orașului.

Ura contra magiarilor tocmai acum o vedem mai pronunțată la tóte popórele, cari s'au rupt de cătră Ungaria și au înființat state de sine stătătoare, când Ungaria își serbeză existența sa de o mie de ani ca stat, în loc ca acele popóre să iae parte și ele la acele serbări. Marinimosității națiunei magiare au să mulțămescă și acele popóre, că au trăit și ele această mie de ani. Și acum ne resplătesc cu nerecunoscință.

Națiunea magiară în furtunosă și lunga ei viață de stat, totdeauna și-a șciut apóra onórea, și e cu neputință, ca magiarul tocmai în anul al mielea să nu pótă ori să nu vrea a-și apóra onórea.

Întrebă apoi pe ministrul președinte, ce dispoziții a luat față de Sêrbia, ca onórea stégului magiar să fie rehabilitată pentru vătămarea ce a suferit.

După *Kossuth*, tot în afacerea acesta a luat cuvântul *Ugron Gábor*, carele după constatarea faptului, țăice, că ori cât de puțin de cultă ar fi Sêrbia, Magiarii tot nu pot privi indiferenți la vătămarea stégului lor, cu atât mai vêrtos, căci Austro-Ungaria o-a ajutat de a ajuns la viața nouă de stat de ađi; nu pot privi indiferenți cu atât mai vêrtos, că guvernul sêrbesc a refuzat de a lua parte la serbările millenare, ceea-ce a contribuit la predisponerea spiritelor la demonstrația întemplată deja contra statului ungar.

Întrebă deci pe ministrul președinte: are cunoscință despre arderea stégului magiar la Belgrad, și dacă are cunoscință, ce a făcut, ca să se dea satisfacție pentru această vătămare?

La interpelările acestea în aceeași cauză, respunde imediat ministrul-president *br. Bánffy Dezső* țăicând, că da, are cunoscință despre cele întemplate, și a și făcut pașii necesari pentru rehabilitarea onórei stégului magiar. Pentru justificarea acestora, comunică, că reprezentantul monarhiei dela Belgrad îndată după demonstrațiune, a și trimis notă guvernului sêrbesc și ministrului nostru de esterne. Guvernul sêrbesc, nici așteptând nota reprezentantului nostru, a și luat tóte măsurile necesare pentru eruarea făptuitorilor și pedepsirea acelora, exprimându-se, că are deplină consciință despre datorințele sale față de statul nostru în interesul susținerii bunelor relațiuni cu el. Drept dovadă pótă servi și împrejurarea, că a destituit imediat din postul lor pe căpitanul și comandantul de poliție. Afară de aceea și-a exprimat și regretul pentru cele întemplate.

Kossuth nu se declară mulțămît cu acest răspuns, și cere ca ministrul-president sêrbesc să facă în mod officios vizită de onóre reprezentantului nostru și să exprime regretatele pentru cele întemplate ori regele să scrie regelui nostru în acest înțeles.

Nici *Ugron* nu e mulțămît cu răspunsul ministrului president și cu satisfacția dată până acum. Că cei culpabili ca persoane vor fi pedepsiți, încă nu e de ajuns. Trebuie dat o satisfacție de drept public. Și acesta nu se pótă altcum, decât ca stégul vătămat, să fie serbătorit și onorat publice. Și dacă acesta nu se va face, pentru-ce susținem atâta armată? Un popor, care suferă nerășbunată vătămarea insigniilor sale, nu merită respectul nimenui. Óre se se fi vătămat stégul negru-galben, nu am vede tóte tunurile monarhiei îndreptate spre Belgrad?

Cam aceste idei le-a dezvoltat *Ugron Gábor* în răspunsul seu la răspunsul ministrului președinte *br. Bánffy*.

Acesta luând din nou cuvântul, țăice, că stégul vătămat nici n'a fost stég officios, deci să ne mulțămim cu satisfacția dată până acum și cu dispozițiile puse în vedere pentru împlinirea ei până în șfârșit.

Ugron având ultimul cuvânt, se declară din nou nemulțumit cu răspunsul ministrului president, și dăce, că deși stégul insulcat n'a fost stég, ofiicia, de totși a fost tricolor magiar, căruia statul e datoriu să-i apere onoarea, ce i se cuvine ca insigniu de stat. Poporul magiar nu și poate lua satisfacție dela poporul sârb pentru vătămarea stégului său; dar statul magiar trebuie să o ia această dela statul sârbesc.

Cu aceste terminându-se discuțiunea, majoritatea camerei ia interpelațiunile numiților deputați la cunoscința dimpreună cu răspunsul ministrului proședinte.

Noutăți.

† **Mihaiu cav. de Trapsia**, mareșal camerei, Duminecă, în 3 Maiu n. a trecut la cele eterne. Un înflăcărat naționalist, un bărbat distins, cu inima pururea caldă pentru cauza poporului român a pierdut némul nostru în el, ăr fara un ostașiu celebru și cu mare vață.

In veci pomenirea lui.

Bánffy decorat. Fôia oficială publică distincțiunea prim-ministrului Bánffy din partea Majestății Sale pelângă următoarele forte ademenitoare cuvinte: Iubite Bánffy! Ca răsplată pentru zelosele și eminentele servicii, ce cu atâta sinceritate și devotament ai îndeplinit și dăruiesc marea cruce a ordului Leopoldin.

Himen. Dl Dr. Iosif Blaga, profesor și dșora Elena T. Stănescu, anunță cununia lor, care se va celebra în 28 Aprile (10 Maiu) 1896 în biserica S. Nicolau (Schein) din Brașov.

-- Dl Iustin Teglaru, teolog abs. și învățătoriu ales paroch în Suplac, și dșora Maria Aron, fica parochului din Laslul român, anunță fandanarea lor.

Jăfuiri millenare. Sub titlul acesta reproduc după „Egyetértés“ toate foile magiare scirea, că din incidentul serbărilor millenare, ce tocmai s'au început, toate prețurile au început a se ridica formidabil. Cu deosebire se ridică jalbe în contra cafenierilor și restauranților, cari nu se mai mulțumesc cu venitul de până acum. Ridicarea prețului din partea lor e o curată jăfuire, căci o fac fără de a avé vre-un motiv. Localurile le închiriază de regulă pe mai mulți ani, prin urmare chiria nu e mai mare acuma, ca de altădată. Prețul zăharului și a cafelei e normal; prin urmare ei cumpără artieli tot cu prețul de mai nainte și dela marea comunicațiune numai folos pot avé, fără ca se urce prețul obicinuit.

Pagubă, că vè mai perdeți timpul cu vorbe de aceste d-nilor gazetari. Puteți oricât de mult tóca la urechia surdului, căci acela tot nu ve va auđi. Par' că pe ăjdan îl dore capul de bunul renume a nației magiare, la a cărei cinste ve provocați. D'apoi dór' numai odată e milleniul, și apoi cinste necinste numai „gscheftul“ se mērgă bine.

Un surdo-mut celebru. Marele istoric germân Heinrich de Treitschke din Dresda, care a murit la Berlin, a fost unul din ómenii cei mai extraordinari din epoca noastră. La vârsta de 4 ani, el a devenit surd pentru totdeuna. Acastă infirmitate însă n'a împedat câtus de puțin pe tinerul Treitschke de a merge la scólă și deși el nici odată n'a auđit vorbele profesorilor săi, el a devenit un savant de primul ordin. Cu mult exercițiu el a reușit a-și conserva óre-cum graiul, așa că putea să predé lecții la Universitate și să ție discursuri în parlament. Vocea lui, deși slabă și puțin trăgănată, era însă destul de înțelșă de auđitori. Fiind-că, după-cum cum se scie, ómenii cari rămân surđi de obicei devin atrăgători, Treitschke a fost un exemplu foarte înmăgător de ceea ce póte face puterea de voință a unui om.

Loteria în Italia. In anul trecut italianii au pus în loteria mică 35 milióne de lire; suma totală a depunerilor a fost 67 milióne lire, din suma aceasta însă au plătit câștiguri cu 32 milióne. Partea cea mai mare a depunerilor a câștigat-o statul. Pe fiecare locuitor al Italiei cad circa opt depuneri, și dacă când și când norocul îl bate pe careva,

de câștigă vr'un terno sau cuaterno, atunci fac larmă teribilă, ca să agite și mai tare pasiunea pentru joc.

Cei mai pasionați jucători de loterie sunt de prin părțile cele mai sêrace. Locuitorii din Neapol au pus pe loterie în anul trecut 18 milióne și jumătate de lire, cei din Milano numai 5 milióne.

Genială invențiune. Un mare spirit inventios din America a publicat în foile din Rusia nisece reclame, în cari spunea, că el a aflat o procedură sigură pentru de a putea deosebi oul stric de întrege. Tutor deosebitori, cari vor trimite cele fecteg. Tutur acelora, cari vor trimite „kope“, — le va espeda receta cu invențiunea genială. Ómenii naivi de suflet nici n'au întârziat cu trimiteria sumei cerute, ăr genialul inventator a trimis fie-căruia în special următórea receta: „Dacă vrei să scii, că e întreg sau stricat oul, n'ai decât să-l strici și să-l miroși!“

Limba engleză. Despre originea limbii engleze boerii (popor în sudul Africeii) au următóriu basm: Dđeu a voit să dea limbă deosebită fiecărui popor. S'a dus cu cuțitul și fôrfecile la masă, unde era o bucată mare de carne. Cu cuțitul a tăiat limba pentru fiecare, care a cerut ăr cu fôrfecile i-a croit forma. Fiecare popor a cerut limbă, francezul, némțul, englezul, chiar și antropofagul; pentru fiecare a ajuns. Numai englezul, și până venit; el și a petrecut la crâmă, și până când iau ținut banii, a tot beut. În urmă și-a adus aminte și el de limbă; s'a dus deci naintea lui Dđeu, cu capul greu, răgușit, cum era, dară pe când a sosit, carnea se gătase și n'a mai ajuns cum se cade pentru o limbă. Dđeu însă, a tot sciuit pe sciuit se îndreptă trebe. „Scii ce, discise, pe jos sunt rămășițe destule, adună, vr'o jumătate de duzină și-ți cârpește din ele o limbă“. Așa s'a și întemplat.

Cel mai ferbinte punct pe pământ unde trăiesc ómeni, este în partea sudică a Persiei, în ținutul sinului-persic. Aici în lunile Iuliu și August în decurs de 40 de zile domnesce o temperatură de circa 100 grade Fahrenheit, care în părțile mai sudice se urcă și până la 130 grade. Temperatura acesta corșpunde la circa 45° Reaumur.

Anul pescilor. Dr. Creidl, fiziolog în Viena a făcut un experiment, ca să constate, óre aud pescii, sau ba? A băgat vre-o câțiva pescuți de aur într'un vas de sticlă plin cu apă, în care a mai aședat și câteva bucăți de metal, și prin curent electro-magnetic se condus în apă foarte tonari. Tonurile se auđu în apă diferite bine, dară în pesci nici cea mai mică mișcare nu au produs-o, nu le-au auđit. Experimentul acesta l'a continuat în decurs de o jumătate de an, ăr rezultatul a rămas acelaș. Tunete, sguđituri mai mari (d. e. de pușcă), cari au început să mize în apă, s'au făcut auđului dela câțiva pesci; tunetele mai tari și aceștia le-au auđit. Pe basa constatărilor Dr. Kreidl a enunțat, că pescii nu aud în apă, însă prin pielea lor de tot sensibilă, simțesc și cea mai mică mișcare a apei.

Cióra inimicul pescilor. O revistă specială germană comunică, că nu de mult un forestier făcându-și excursia sa regulată, a observat, că în jurul lacului de pesci al statului de un timp încóce se îngrămădesce o mulțime imensă de cíore. I-a părut curiosă tréba acesta, a început să cerceteze după cauză, și în curénd a observat o cíora, care în sborul său s'a lăsat până la suprafața apei, dând cu ciocul în apă, și s'a aședat pe mal. Pădurariul e șit îndată dui tuș; cu o sburată, ăr în locul unde a dat cíora cu ciocul în apă, pădurariul a observat un pesce, care scoțindu-și capul din apă nota în cercuri mici cătră mal. Pădurariul a prins pescele slăbit; care de lună samă a făcut-o gaură adâncă, pe care buia samă a făcut-o cíora cu ciocul. Pe mal s'au găsit rămășițe multe de pesci, semn, că cíorele au făcut stricăciuni mari în pesci.

Corespondență particulară

a „Telegrafului Român“.

De sub Vlădésa, 24 Aprile 1896.

Stimate domnule redactor!

Publicându-se în ăiarul „Telegrafului Român“ ce redactați, corespondințe referitoare la reuniunile învățătoresci române gr.-or. din cari (corespondințe) onoratul public cetitor și amic al înaintării scólei noastre află stadiul de progredire în cultura scólei și stadiul de progredire la ospitalitatea D-vóstre și Vè rog să binevoșiți a da loc, în colónele numitului ăiar și următórelor șire ce conțin o dare de sémă despre activitatea adunării generale a despărț. Cluș din districtul reu. Cluș-Turda.

Pe 23 Iul. c. „Sf. George“ a fost convocată adunarea învățătorescă a despărțământului Cluș la Apahida. Cu bucurie trebuie să constat, că la acesta adunare a luat parte și Prea onor. domn protopresbiter Tului Roșescu, și încă pe un timp ploios percurgând drumul dela gară până la scóla din Apahida pedestru prin tină alătura cu învățătorii tractului Prea on. Dsale. Primescă „șeful“ nostru tractual și pe acesta cale espresiunea simțemintelor noastre de înaltă stimă și mulțumită.

Pe de altă parte însă, cu regret viu a da espresiune înșă, carei cauzat din pricina absentărei mai multor membrii, și încă cei mai mulți fără a-și legitima absentarea.

La 10 óre a. m. întruniți fiind în sala scólei abia în număr de 12 inși membrii ordinari, presidiul în persoana colegului I. Luca își ocupă locul, invitând și pe Prea on. domn protopresbiter a ocupa loc de-adrepta, și apoi prin o cuvântare potrivită scopului întrunirii deschide ședința.

La ordinea ăilei conform programului din convocare a fost:

1. Constatarea membrilor prezenți în număr de 12, ăr absentii? (On. birou a fost tare comod, căci pentru adunarea acesta nu și-a procurat lista membrilor ordinari).

2. Raportul președintelui despre starea despărțământului, care s'a luat la cunoscință după-ce s'a constatat cu regret, că atât despărțământul acesta, cât și reuniunea întregă necum se mērgă înainte, ea abia acum intră în activitate, încorporându-se și puteri tinere, cari promit prosperarea întregii reuniuni.

3. Raportul cassarului. Acesta în persoana membrului Vereș Senior, află de bine a se presenta la adunare fără a-și pregăti cât de cât un raport în scris. Adunarea s'a veșut silită a discosa pe respectivul cassar ca în decurs de 14 zile să-și formeze raportul după tótă forma și să-l înainteze deocamdată biroului.

4. Raportul bibliotecariului. Acesta în persoana membrului Ambr. Abui a fost și mai comod într'u raport, ba aprópe fiind de Apahida, a aflat de bine a absentă fără scusa, și fără a-și înainta barem raportul. După binevoitoarea declarațiune a Prea onor. domn protopresbiter, s'a constatat cu regret, că nimitul bibliotecar dela intrarea în funcțiune nici odată n'a vizitat biblioteca, carea își are sediul în cancelaria protopresbiterală din Cluș. Adunarea deocamdată o ia acesta cu regret la cunoscință.

5. Emitterea unei comisii pentru censurarea raportelor. Lipsind rapórtetele nu s'a emis nici comisiă.

6. Prelegere practica liberă din L. română, cu an. I. de membrul A. Petean tractând scrierea și cetirea cuvântului „a c.“

7. Prelegere practica liberă din Comitetul, cu an. II. de membrul I. Dămian, tractând trecerea dela 10 la 11.

8. Prelegere practica liberă din Geografiă, cu an. III. de membrul E. Gabor tractând Comitatul Cojocnei.

După terminarea acestor prelegeri fiind timpul înaintat ședința se suspende până la 3 óre d. a.

La 2 óre d. a. întrunindu-ne ără în sala scólei se deschide ședința și la ordinea ăilei fiind:

9. Prelegere practica liberă din Cânt pentru an. IV. tractată de membrul I. Luca, având ca temă poesia: „Oștașul român“.

10. Critica. La acest punct luând cuvântul mai toți membrii coadunați își espun fie-care părere-astfel pro cât și contra fie-care păner-se astfel pe cât și șitelindu-se astfel armele cu cari avem a ne lupta contra întunecului și ignoranței deschidând calea luminei, ce ne îndemnă și conduce spre idealul cel mai înalt al desvoltărei omenesci. Prelegătorilor li se espriamă mulțumită protocolară.

11. Propuneri. La acest punct s'au făcut mai multe propuneri cu scop de a da activității reuniunii un avânt spre înaintare. Amintesc aici însă 2 propuneri.

a) Adunarea decide, ca membrii absentii fără motiv de a fi excusați, să fie pedepsiți conform §-lui 9 punct a din „Statute“ cu câte 5 fl. despre ce biroul să înșciințeze pe respectivii provocându-i totodată ca în termin de 8 zile dela provocare să achite pedepsa. La cas de nesupunere, biroul este învitat a cere întervenirea autorităților competente.

b) Referitor la bibliotecă se face propunerea: Adunarea, cu regret ia la cunoscință atitudinea nedemnă de un membru carele ca bibliotecar al unei corporații aeriote, cum este și a mică atragere într'u împlinirea datorinței sale, și apoi să înlocuesce bibliotecarul cu membrul I. Dămian. Finindu-se agendele pentru acesta adunare, presidiul mulțamesce membrilor prezenți pentru participare și închide ședința la 4½ óre d. a. când apoi a plecat fie-care la ale sale.

Membrul E. G.

Convocare.

„Reuniunea învățătorilor români gr.-or. din despărțământul Cohalm“, își va ținé a II-a adunare generală din acest an *Duminecă în 5 Maiu st. v. a. c.* în comuna Ungra, la care se potfese a participa toți membrii precum și alți binevoitori ai scólei. Epitropiile parochiale și școlare sunt îndatorate a provedé pe învățătorii membri cu diurne de 1 fl. și pausal de călătorie.

Programa:

1. Deschiderea ședinței prin presidiu la 2 óre p. m.
 2. Apel nominal.
 3. „Verbul“, lecțiune practica din limba română de membrul Ioan Bărsan.
 4. „Adițiunea“, lecțiune practica din comput cu despărț. III de membrul George Andron.
 5. „Introducerea în Zoologie“, convorbire despre om și animalele de casă, lecțiune practica de membrul George Maican.
 6. „Educațiunea la popórele vechi“, disertatiune de membrul Ioan Bănuțiu.
 7. „Tiganul împérat“, declamațiune de membrul George Maican.
 8. Încasarea tacselor.
- Din ședința comitetului ținută la 31 Maiu 1896.

Nicolau D. Mircea,
președinte.

Ioan Bănuțiu,
notar.

Din public. *)

Mulțumită publică.

Comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“ aduce mulțumită publică următorilor domni și dómne, cari au binevoit să sprijiněscă reuniunea prin cotribuirile domnialor:

Un domn mecenate a contribuit cu 50 fl., dl Al. Dancăș din Rășinari cu 1 fl., dna Iohana Moldovan, soție de advoc. aulic, cu 2 fl., dl Emanoil Ungurean, advocat în Timișóra, cu 5 fl. (tacsă de membru).

Cu lista dșorei N. Tipeiu dela: dna E. Medean 2 fl., dl Ales. Dobrescu 1 fl., N.

*) Pentru cele publicate în rubrica acesta redacțiunea nu e responsabilă

Dicu 30 cr., Z. Mureșanu, paroch, 1 fl., Ioan Paraschiv 1 fl., d-na R. Moga 50 cr., dl Ilie Henteș, pretor, 1 fl., I. Drăgan, not. public, 1 fl., I. Bojilă, avocat, 1 fl., și dșora V. Ti-peiu 3 fl.

Cu lista d-nei O. R. Verzea din Sa-tulung dela: d-na Octavia R. Verzea 2 fl., Elena A. Verzea 1 fl.

Cu lista D-lui V. Hamsea protopop în Lipova dela dl V. Hamsea 2 fl., Ioan Toma comptabil 1 fl., Dr. G. Popescu adv. 1 fl., Tib. Bocu compt. 1 fl., Demetriu Roman din M. Radna 1 fl., Iosif Suci paroch în Lipova 1 fl., I. Crișan 1 fl., Atanasie Pop proprietar 1 fl., și Dr. I. Suci avocat în Arad 2 fl.

Dna Ana Pop soție de protopop în Mi-halț 2 fl., Dna Hermina Marin din Oravița 5 fl., dl N. Garoiu adv. în Zernesci 2 fl., Esc. Sa dl N. Dumba deputat în Viena cu 20 fl.

Cu lista D-lui N. Fugata notar în Lincoiu de jos dela: dl N. Fugata 2 fl., dna Iulia Fugata 2 fl., (taesă de membră), dl Rafael Mor Isidor regalist 50 cr., Dan

Login primar comunal 50 cr., I. Petruț econ. 20 cr., N. Pătruț 20 cr., N. Belu 20 cr., I. Roman, paroch 1 fl., d-na Elena Roman 50 cr., dl Mihai Rilin, adj. not. 50 cr., Avram Tod, primar com. 50 cr., Adam Poenar 50 cr., Ioan Lup, primar 50 cr. și dl Nic. Bunea 50 cr.

Cu Lista d-nei C. de Pușcariu dela: d-na Catița de Pușcariu 5 fl.

Cu Lista dșorei P. Mesaroș dela: d șora Poliscenu Masaroș 1 fl.

Cu Lista dșorei M. Brendușan dela: dșora Melania Brendușanu 1 fl.

Cu Lista d-lui O. Barițiu prof. în Nê-sënd dela: dl Octaviu Barițiu 2 fl. și dșora Victoria Filipan din Nêșënd 1 fl.,

Dela dl Ioan Broju, capel. mil. în Sibiu 1 fl. 50 cr.

(Va urma.)

Onorată redacțiune!

Subsemnatul Vê rog a da publicității următorea mulțumită:

Locuitorul de aici, George Cârțan, ne-a adus Mineele celor 12 luni ale anului

și un Octoich mare, donate pe sêma sfintei nôstre biserici din Oprea-Cârțișora din partea domnului Sihleanu, secretariu în ministere-riul cultelor din România.

Tot asemenea și George Cârțan a donat vre-o 140 de cărți diterite spre înființarea unei biblioteci școlare, pentru cari fapte ma-rinimose, poporul credincios al acestei pa-rochii în Dumineca din 21 Aprile v. a. c. le-a esprimat în biserică donatorilor cele mai călduröse mulțamiri.

Oprea-Cârțișora, la 23 Aprile v. 1896.

pentru popor:
Victor Vulcan,
paroch gr.-oriental.

Bibliografic.

A apărut Nr. 19 din anul al doi-lea al revistei ilustrate pentru familie „Vatra”, având următorele sumariu:

Text:

Note de călătorie, (urmare), de Neculai Iorga — Același rost, (poesie),

de Maria Cun'an. — Badea, de Dim-cion. — Magdalina, (poesie), de Maria Cun'an. — Departe... în lume..., de Ștefănescu E. Victor. — Furtuna, (poe-sie), de Maria Baiulescu. — N'a avut parte..., de Ioan Adam. — Micșu-neaua, (poesie), de Const. Modestu. — Pe del, poesie, (fragment), de G. Coș-buc. — Cinstea casei, de N. Ionescu-Gulian. — Preumblarea, (de Guy de Maupassant), tradusă de C. Ramură. — Neînduplecata, (poesie), de Const. Modestu. — Lupta genilor, de Sextil Pușcariu — Nôpte de vară, (poesie), de I. Cujbă. — Poveste arabă (după Mario de Bert), de Breb. — Darul lui Stanciu, (snová), de Dimcion. — Vin-dătoriul de minte, de Breb. — Fel de fel de * *

Ilustrațiuni:

Amatori de musică. — Fantasie. — Dracul. — Cazanul cu farmece.

AVIS.

In librăria tipografiei archidieceșane se află de vândare următorele cărți:

I. Cărți bisericesci.

Biblia ilustrată testamentul vechiu și nou, nelegată fl. 10, legat . . .	fl. 15 —
Chiriocodromion (Cazanie), nelegat fl. 10, legat . . .	12.—
Evangelie, neleg. fl. 8 leg. în . . .	18.—
Octoich mare, neleg. fl. 17, leg. . .	20.—
Octoich mic, neleg. fl.—60 cr. leg. . .	75.—
Orologion (Ciaslov) neleg. cr. 60, legat . . .	75.—
Proscomidia altariului . . .	25.—
Penticostariu neleg. fl. 8, leg. . .	10 —
Rânduiala la sfințirea bisericelor . . .	2.50
Triodion cu Strajnic neleg. fl. 20, legat . . .	25.—

II. Cărți școlare.

Abedar, de Zacharia Boiu nel. cr. 20 leg. . .	24.—
Abedar, de Ioan Popescu nel. cr. 20 legat . . .	25.—
Abedar, de Silvestru Moldovan nelegat cr. 20 leg. . .	25.—
Abcedar magiar-român, de N. Putnoky leg. . .	20.—
Aritmetica, de P. Dima . . .	32.—
Abedar, de Dogariu & Dariu I. = 30 cr., II. = 20 cr., III. = 35 cr., IV. = . . .	45.—
Aritmetica după Lurz . . .	20.—
Aritmetica de Vlaicu I = 20 cr. II. = 25 cr. III. = . . .	35.—
Carte de cetire de Z. Boiu p. I. ediție nouă, nel. cr. 30 leg. . .	40.—
Carte de cetire de Z. Boiu p. II. nel. cr. 25 leg. . .	30.—
Carte de cetire de Ioan Popescu legată . . .	70.—
Catechism de M. Toma . . .	30.—
Catechism bogat . . .	50.—
Cărțică de rugăciuni pentru copii leg. frumos ed. nouă . . .	15.—
Comput de Ioan Popescu . . .	1.20
Compendiu de Pedagogie de I. Popescu ed. nouă . . .	2.—
Compendiu de drept canonic edi-ție nouă . . .	3.—
Conducător la Abedar de I. Po-pescu . . .	10.—
Culegere de cântecnaționale. . .	25.—
Carte de cetire magiară de Crișan și Putnoky partea I. = 70 II. . .	1.—
Carte de cântări bisericesci pentru copii . . .	12.—
Curs de limba magiară de Molnár I. II. III. a . . .	20.—
Constituția patriei de Ioan Popo-viciu leg. . .	20.—
Chemia elementară de Vlaicu . . .	80.—
Chemia anorganică de Filipescu . . .	80.—
Drepturile și datorințele civile . . .	20.—
Elemento de Geografia de Zacha-ria Boiu . . .	30.—
Elemente de Istoria patriotică de Z. Boiu . . .	30.—
Elemente de Istoria nat. și Fisica de Z. Boiu . . .	30.—
Elemente de Fisică de I. Dariu . . .	30.—
Fisica de Făgărășan . . .	40.—
Gramatica română de Mihelțan cl. II. = 10 cr. III. = 16 IV. = . . .	24.—
Geografia pentru școl. școlare de I. Dariu leg. . .	35.—
Geografia pentru școl. școlare de Moldovan & Făgărășan . . .	30.—

Geografia pentru școlele medii de Moldovan & Făgărășan I . . .	fl. 1.20
Geografia pentru școl. medii de Moldovan & Făgărășan II. . .	50.—
Geografia pentru școlele medii de Făgărășan & Bârsan II. . .	1.—
Gramatica română de I. Dariu . . .	25.—
Gramatica limbii magiare de Cri-șan & Putnoky . . .	1.—
Istoria biblică pentru școl. școlare . . .	30.—
Istoria biblică pentru școlele medii . . .	55.—
Istoria bis. rom. de Șaguna I. II. . .	3.—
Teogogia de Dr. Ilarion Pușcariu . . .	1.50
Istoria bisericescă ptru școl. pop. . .	35.—
Istoria bisericescă pentru școlele medii I. II. . .	1.—
Istoria Ungariei de Dr. N. Pop . . .	25.—
Istoria Ungariei de S. Moldovan . . .	26.—
Istoria Ungariei pentru școlele secundare de V. Goldiș . . .	80.—
Istoria universală pentru școlele secundare de V. Goldiș . . .	1.—
Istoria naturală de Dr. D. P. Bar-cian I. = 50 II. = . . .	60.—
Istoria literaturii române de La-zariciu . . .	1.—
Legendar român de V. Petri . . .	50.—
Legendar magiar român de N. Putnoky . . .	30.—
Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu, ed. nouă . . .	40.—
Mărturisirea ortodoxă . . .	1.20
Pastorala veche . . .	1.—
Pastorala nouă . . .	1.50
Pomăritul de D. Comșa . . .	1.—
Principii din Pedagogie de dr. Il. Pușcariu . . .	1.—
Psichologia empirică de I. Po-pescu . . .	2.—
Teologia dogmatică . . .	1.—
Teologia morală . . .	1.50
Toldy, Narațiune poetică de Cri-șan & Putnoky . . .	70.—

III. Cărți literare.

Biografia fericitului Șaguna de N. Popea . . .	fl. 2.50
Istoria biser. politico-naționale. . .	1.—
Enchiridion s'au carte manulă de canone . . .	4.—
Invățătorul și poporul de Marie-nescu . . .	50.—
Polemia contra Heliad . . .	50.—
Calendariu pe anul 1896 . . .	30.—
Scrisori apologetice . . .	50.—
Sunete și resunete de Z. Boiu . . .	50.—
Scrierea sf. Ioan gură de aur . . .	50.—
Vocabular român german . . .	70.—
Anghira creștină (cuvântări) fu-nebrale de T. V. Gheaja . . .	1.50
Anecdote și glume de T. V. Gheaja . . .	65.—
Antologie română de Manliu . . .	1.75
Cel mai mare bine din lume de Făgărășan . . .	20.—
Cine ce face lui își face, comedie întrun act pentru tinerimea școlară . . .	10.—
Codicele de Mateiu Voilean . . .	80.—
Colinde de A. Marienescu . . .	1.10
Compas românesc de P. Petrescu . . .	50.—
Cuvântări funebrale de Z. Boiu . . .	1.50
Crestomația română de I. Manliu . . .	1.75
Date istorice de I. C. Pușcariu . . .	2.—
Descânteece populare de Marian . . .	2.—
Documente pentru limbă și istoria de Dr. Il. Pușcariu . . .	2.50

Doine și strigături de St. Mantean . . .	fl. —12
Foi comemorative la serbarea 12/24 Maiu 1892 a lui G. Bariț . . .	80.—
În memoria lui G. Bariț peosii de G. Joandrea . . .	20.—
Intrebări de educațiune și instruc-țiune studii pedagogice de Dr. P. Span . . .	1.—
La Alma povesti de Constanța de Dunca Schiau . . .	50.—
Leccionul comunelor bisericesci din archidieceșă de Dr. Re-mus Roșca . . .	1.—
Noul atac asupra școlilor nôstre. . .	25.—
Manual de drept cambial de I. Socaciu . . .	2.—
Pace vouă de H. Drumond tradusă de D. Făgărășan . . .	20.—
Primatul papal și infalibilitatea papei de I. Broju . . .	25.—
Poesii de Andreiu Murășan . . .	1.50
Poetica română de I. Manliu . . .	1.75
Povesci ardelenesci din gura po-porului de I. P. Reteganul I—V . . .	125
Povestiri alese și intocmite de P. Petrescu . . .	75.—
Retorica și stilistica de I. Manliu . . .	2.—
S'a dus în țără novelă originală de Il. Chendi . . .	15.—
Studiu din economia națională de P. Petrescu . . .	40.—
Satul cu comorile novelă de P. Petrescu . . .	45.—
Stupăritul de C. Dimian . . .	80.—
Vechia metropolie de N. Popea . . .	1.50
Protocolele sinodale dela 1864—1893 tôte laolaltă . . .	19—
Protocolele congresuale dela 1868—1891 tôte laolaltă . . .	7.60
Statut organic . . .	25.—
Regulament pentru parochii . . .	10.—
Regulament pentru organizarea, provisorie a învățămentului . . .	10.—
Regulament pentru procedura ma-trimoniaală . . .	20.—
Regulament pentru seminarul pe-dagogico-teologic Andreian, . . .	10.—
Regulament pentru afaceri interne congresuale. . .	20.—

IV. Tipărituri.

Budget cōla . . .	03.—
Catalog de clasă cōla . . .	02.—
Catalog de clasă broș. din 10 cōle . . .	30.—
Catalog de clasă broș. din 15 cōle . . .	45.—
Catalog de clasă broș. din 20 cōle . . .	55.—
Carte de evidență cōla . . .	03.—
Carte de evidență leg. din 30 cōle . . .	1.80
Carte de evidență leg. din 40 cōle . . .	2.10
Chronica școlară leg. . .	1.50
Consemnarea pruncilor obligați a cerceta școlă cōla . . .	02.—
Conspecte protopopesci, pentru noucun. . .	05.—
Conspect despre comunele matre și filie cōla . . .	03.—
Conspect despre visitarea școle-lor cōla . . .	03.—
Conspecte de catechisația cōla . . .	03.—
Conspecte școlare inv. (date sta-tistice cōla . . .	06.—
Conspecte prot. I. II. III. cōla . . .	06.—
Conspecte de absenții săptămâ-nale și lunare cōla . . .	02.—

Contul capitalelor active cōla . . .	fl. —03
Estrase din protocolul botezațiilor, cununațiilor și morțiilor esempl. . .	01.—
Matricula școlară cōla cr. 2 legată din 50 cōle . . .	1.50
Inventare pentru averea bisericelor . . .	10.—
Jurnal de casă cōla . . .	03.—
Jurnal de casă leg. 25 coli . . .	165
Jurnal de casă leg. 30 coli . . .	1.80
Obligațiuni ptru biserică esempl. . .	01.—
Protocolul bunei invoiri cōla . . .	06.—
Protocolul bunei invoiri leg. din 50 cōle . . .	4.—
Protocolul parochial cōla . . .	06.—
Protocolul parochial leg. din 50 cōle . . .	4.50
Protocolul botezațiilor cōla . . .	06.—
Protocolul botezațiilor I. din 50 c. . .	4.50
Protocolul cununațiilor cōla . . .	06.—
Protocolul cununațiilor I. din 50 c. . .	4.50
Protocolul morțiilor cōla . . .	06.—
Protocolul morțiilor leg. din 50 c. . .	4.50
Protocol de esibite cōla . . .	03.—
Protocol de esibite I. din 30 cōle . . .	1.80
Protocol de esibite I. din 50 cōle . . .	2.50
Prot. de clasificatiune cōla . . .	02.—
Prot. de clasificatiune I. din 50 c. . .	1.50
Specificațiuni pentru noua cunu-nați cōla . . .	05.—
Testimonii școlare esempl. . .	02.—
Testimonii de religie . . .	02.—

V. Icōne.

Icōna înmormentării domnului pe pânză . . .	fl. 2.50
Icōna înmormentării domnului pe hârtie . . .	50.—
Icōna celor trei Ierarchi pe hârtie . . .	30.—
Icōna Evangeliștilor pe hârtie . . .	50.—
Portret Șaguna . . .	1.—
Portret Gozdu . . .	1.—

VI. Requisite de scris.

Libele de scris à 1 cr. 100 . . .	70.—
Libele de comput à 1 cr. 100 . . .	70.—
Libele de dictando à 1 cr. 100 . . .	70.—
Caete de dictando din 6 foi 4 cr. dip 8 foi 6 cr. din 12 foi cu 8 cr. din 16 foi cu 12 cr. din 20 de foi cu . . .	15.—
Glasuri (tocuri de pene) și de ce-ruse rotunde și cuadrate à 4, 5, 6, 8, 12, 20, 30, 40 cr. și . . .	45.—
Tocuri (cōde) de pene condeiu dela 40 cr. suta până la 50 cr. bucata. . .	
Hârtie fină de scris de cancelarie și concept à 6, 7, 8, și 10 fl. miia de cōle. . .	
Ceruse à 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 bu-cata și suta à 80 cr. 1 fl. 1.20 1.80 2 și 7 fl. . .	
Pene de scris dela 50 cr. până 1 fl. 20 cutie constătătoare din 144 bucăți. . .	
Tablîțe de pētră bucata 7, 10, 12 14 și 15 cu bucata . . .	
Tot felii de hârtie de epistole cu prețuri forte moderate. . .	
Notese dela 4 cr. până la 1 fl. bucata. . .	
Trăisti de școlă pentru copii, chi-puri pentru copii, Circete, Văp-sele și pensele, Hârtie sugativă. . .	
Calemare, Liniale, hârtie pentru ste-lagiu, Albume, Blocuri, Tinte de desem; totfelul de negrelă, tôte acestea cu prețuri forte moderate. . .	